

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **H. H.**, zastoupeného Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Masná 8, 702 00 Moravská Ostrava, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 8. 11. 2004, č. j. OAM-2965/VL-20-05-2004, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 7. 2005, č. j. 65 Az 67/2004-19,

takto:

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 7. 2005, č. j. 65 Az 67/2004-19, **se zrušuje.**
- II.** Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2004, č. j. OAM-2965/VL-20-05-2004, **se odmítá.**
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 8. 11. 2004 neudělil žalovaný žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu; současně vyslovil, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování.

Žalobce napadl toto rozhodnutí žalobou ke Krajskému soudu v Ostravě, v níž kromě označení napadeného rozhodnutí uvedl pouze tolik, že s rozhodnutím nesouhlasí a napadá jej v rozsahu výroků o neudělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu a o nevztážení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu; dodal, že žalovaný v řízení porušil § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 1 správního řádu, jakož i § 12 zákona o azylu, a k důkazům odkázal na obsah správního spisu. Závěrem navrhl, aby rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl rozsudkem ze dne 13. 7. 2005; v řízení před správním orgánem přitom neshledal žádné vady a přisvědčil žalovanému i v právním posouzení věci.

V kasační stížnosti proti tomuto rozsudku žalobce uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního. Soud podle něj nesprávně posoudil právní otázku důvodů pro udělení azylu: omezil se pouze na obecné konstatování, že žalobci v zemi původu nehrozí žádné pronásledování, aniž se blíže zabýval tím, zda pronásledování ze strany osob, které chtěly žalobce protizákonně a za použití fyzického násilí přimět k opakovanému nástupu na vojenskou službu, není pronásledováním pro příslušnost k sociální skupině nebo ohrožením žalobcovy osobní svobody. Ostatně z obsahu správního spisu je zřejmé, že v A. nejsou dodržována lidská práva, členové bezpečnostních sil používají při zadržení a výslechu bití, svévolně vězní osoby bez zatykače a nerespektují právo na soukromí a řádný proces. Soud rovněž pochybil tím, že řádně nepřezkoumal namítané vady v řízení před žalovaným: uvedl pouze, že správní orgán postupoval v souladu se zákonem a standardním způsobem umožnil žalobci realizaci jeho procesních práv. Soud se nezabýval ani tím, zda A. splňuje podmínky bezpečné země původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu; jeho rozhodnutí je tak v těchto ohledech nepřezkoumatelné. Konečně soud rozhodl bez nařízení jednání, aniž pro takový postup byly splněny zákonné podmínky: neinformoval o zamýšleném postupu žalobce a žalobce s ním nedal souhlas.

Žalobce proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Požádal též o to, aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek; tato žádost se však – s ohledem na rozhodnutí o kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Před zkoumáním vlastních stížních námitek se Nejvyšší správní soud zabýval obsahem a náležitostmi žaloby podané v této věci; zjistil přitom, že žalobu nebylo možno projednat.

Žaloba ve správním soudnictví musí splňovat jednak obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 3 s. ř. s. – tedy údaj o tom, čeho se týká, kdo ji podává, proti komu směřuje a co navrhuje; musí být též podepsána a datována. Všem těmto náležitostem žalobce ve své žalobě dostál. Krom toho však zákon klade na žalobu i požadavky zvláštní; mimo jiné musí žaloba obsahovat i žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Žalobcova žaloba ze dne 11. 11. 2004 splňovala všechny náležitosti obecné, zcela však postrádala náležitosti zvláštní včetně žalobních bodů: žalobce v ní jednak obecně vyslovil nesouhlas s napadeným rozhodnutím, jednak označil několik ustanovení správního řádu a zákona o azylu, která žalovaný podle jeho názoru porušil. Takto nespecifikované podání však správnímu soudu vůbec neumožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí. Co se týče žalobcových slov, podle nichž „s rozhodnutím nesouhlasí“, soud k nim nemůže nijak přihlížet, pokud nejsou podložena skutkovými a právními důvody nesouhlasu; jakékoli konkrétní důvody však v žalobcově žalobě chyběly. Potřebnou konkretizaci nevnesla do žaloby ani citovaná zákonná ustanovení: i ona jsou totiž ze své povahy obecná a základem žalobního bodu se mohou stát jen tehdy, pokud jsou individualizována popisem konkrétních okolností řízení, v nichž žalobce spatřuje nezákonnost, nebo argumenty zpochybňujícími

úvahy vyjádřené v rozhodnutí správního orgánu. Ani zákonná ustanovení, jichž se dovolával, však žalobce nekonkretizoval.

Žaloba tak byla v podstatě blanketní; takovou žalobu ovšem nelze projednat. Soud ve správním soudnictví se nezabývá zákonností napadeného rozhodnutí jaksi obecně, ze všech možných úhlů pohledu, nýbrž je vázán (s výjimkou případů přezkumu z úřední povinnosti) rozsahem a důvody žaloby, jak je žalobce sám vymezil v žalobě. Soud přitom nemůže takto vyjádřenou vůli žalobce nahrazovat a sám určovat rozsah a meze přezkumu. Pokud žalobce nijak nekonkretizuje své námitky, je to, jako kdyby správní rozhodnutí vůbec nenapadl. Soud sice musí v jeho věci vydat rozhodnutí, nebude to však rozhodnutí meritorní, jímž by bylo možno zvrátit pravomocné rozhodnutí správního orgánu, a na právní situaci, s níž je žalobce nespokojen, se tak nic nezmění. Je tedy v zájmu žalobce, aby svou žalobu podložil žalobními body – konkrétními výtkami, které soudu umožní věcné přezkoumání.

Stejně jako obecné náležitosti, je možno i zvláštní náležitosti doplnit, a odstranit tak nedostatky žaloby; to platí i o žalobních bodech. Zatímco však při doplňování ostatních chybějících náležitostí je žalobce vázán jen lhůtou, kterou mu k tomu stanovil soud ve výzvě podle § 37 odst. 5 s. ř. s., možnost doplňovat žalobní body je vázána na běh lhůty pro podání žaloby: podle § 71 odst. 2 s. ř. s. lze totiž rozšířit žalobu o další žalobní body právě jen v této lhůtě. Lhůta pro podání žaloby je přitom lhůtou zákonnou a její běh nelze zastavit ani přerušit (jedinou výjimkou je přerušení běhu lhůty podle § 35 odst. 8 s. ř. s. *in fine* v případě, že žalobce požádá o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce).

Obecná lhůta pro podání žaloby (a tedy pro doplňování, resp. rozšiřování, žalobních bodů) činí dva měsíce ode dne, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobci oznámeno (§ 72 odst. 1 s. ř. s.); zvláštní zákony však mohou stanovit lhůtu jinou. Tak je tomu právě u žalob ve věcech azylu. Podle § 32 odst. 1 zákona o azylu lze žalobu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ve věci azylu podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno dne 11. 11. 2004; lhůta k podání žaloby mu počala běžet dne 12. 11. 2004 a skončila dne 26. 11. 2004. Žalobce sice podal žalobu v den následující poté, kdy mu bylo rozhodnutí žalovaného doručeno, a v tomto ohledu tedy zákonnou patnáctidenní lhůtu dodržel; jeho žaloba však byla blanketní, tedy neprojednatelná. To bylo možno napravit za podmínky, že by žalobce v patnáctidenní lhůtě pro podání žaloby, tedy do 26. 11. 2004, doplnil alespoň jeden žalobní bod; to se však nestalo.

Nejvyšší správní soud tedy shledal, že žalobu, kterou žalobce podal k soudu, nebylo pro její závažné nedostatky možno projednat a žalobce to ani v zákonné lhůtě pro podání žaloby nenapravil. Ve věci tak nebyla dána podmínka řízení spočívající v zahájení řízení podáním k tomu způsobilým. Současně se zrušením rozsudku krajského soudu proto Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3, § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] odmítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného, jímž byla žalobcova žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná (§ 110 odst. 1 s. ř. s., věta první za středníkem). Námitkami obsaženými v kasační stížnosti se pak Nejvyšší správní soud pro nadbytečnost nezabýval.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. To se vztahuje jak na řízení před Nejvyšším správním soudem, tak na řízení před soudem krajským (§ 110 odst. 2 věta druhá s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. května 2006

JUDr. Marie Žiřková
předsedkyně senátu

